

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

na posiedzeniu

w sprawie **G. W.**

skazanego z art. 200 § 1 k.k. i innych

w związku z zażaleniem kuratora małoletniej K. D. – adwokat M. M. W. na zarządzenie Przewodniczącej II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 9 czerwca 2014 r., sygn. II AKa (...), o odmowie przyjęcia zażalenia na zarządzenie tejże Przewodniczącej z dnia 16 maja 2014 r. w przedmiocie złożenia do akt sprawy pisma adwokat M. M. W. z dnia 12 maja 2014 r. zatytułowanego „Zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w dnia 18 kwietnia 2014 r. o nieuwzględnieniu wniosku o przyznanie wynagrodzenia” na podstawie art. 35 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

stwierdzić swą niewłaściwość i sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...).

UZASADNIENIE

Kurator małoletniej oskarżycielki posiłkowej K. D., adw. M. M. W. wystąpiła z wnioskiem o zasądzenie na jej rzecz kosztów zastępstwa adwokackiego z urzędu w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 26 marca 2014 r., sygn. akt II AKa (...). Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2014 r. Sąd Apelacyjny w

(...) nie uwzględnił tego wniosku. Na powyższe postanowienie zażalenie złożyła adw. M. M. W. zarzucając orzeczeniu Sądu odwoławczego obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 618 pkt. 11 k.p.k. i przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461 j.t.), która miała wpływ na treść zaskarżonego postanowienia oraz wnosząc o jego zmianę i przyznanie jej wynagrodzenia za pomoc prawną świadczoną z urzędu.

Zarządzeniem z dnia 16 maja 2014 r. Przewodnicząca II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) na podstawie art. 93 § 2 k.p.k. złożyła wskazane pismo do akt sprawy. Zarządzenie to stało się przedmiotem kolejnego zażalenia adw. M. M. W. , które spotkało się z odmową jego przyjęcia zarządzeniem z dnia 9 czerwca 2014 r. wydanym przez Przewodnicząca II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) na podstawie art. 429 § 1 k.p.k. wobec faktu, że zażalenie to było niedopuszczalne z mocy ustawy.

Powyższe zarządzenie zostało zaskarżone zażaleniem przez adw. M. M. W. , która zarzuciła temu rozstrzygnięciu naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie:

- art. 429 § 1 k.p.k., poprzez błędne jego zastosowanie i przyjęcie, że wniesiony środek odwoławczy jest niedopuszczalny z mocy ustawy mimo, iż zgodnie z treścią art. 429 § 2 k.p.k. na zarządzenie odmawiające przyjęcia środka odwoławczego zażalenie przysługuje,
- art. 426 § 2 k.p.k., polegające na błędnym jego zastosowaniu, poprzez pozostawienie zażalenia w aktach sprawy bez nadania mu dalszego biegu, podczas gdy na postanowienia w przedmiocie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zażalenie przysługuje i na poparcie swojego stanowiska przywołała wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 listopada 2013 r. sygn. SK 33/12.

Powołując się na powyższe autorka zażalenia wniosła o zmianę zaskarżonego zarządzenia i przyznanie jej wynagrodzenia za pomoc prawną świadczoną z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Niezależnie od zarzutów podniesionych przez skarżącą należy stwierdzić, że Sąd Najwyższy nie jest właściwy do rozpoznania wywiedzonego zażalenia. Właściwość funkcjonalną Sądu Najwyższego określa przepis art. 27 k.p.k., który stanowi, że Sąd Najwyższy rozpoznaje kasacje oraz środki odwoławcze i inne sprawy w wypadkach określonych w ustawie. Oznacza to, że nie jest on sądem odwoławczym w odniesieniu do sądów powszechnych, bowiem funkcje odwoławcze Sądu Najwyższego są ograniczone tylko do tych przypadków, które wymienia ustawa procesowa (art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. i art. 459 § 1 k.p.k., art. 441 § 5 k.p.k., art. 530 § 3 k.p.k. art. 538 § 2 k.p.k. i art. 426 § 3 k.p.k.). Należy zaznaczyć, że zaskarżone zarządzenie nie zostało wydane w tzw. trybie przedkasacyjnym, ewentualnie w układzie procesowym, w którym Sąd Najwyższy byłby uprawniony do orzekania w przedmiocie wznowienia postępowania, bowiem rozpoznawana sprawa dotyczy jedynie wynagrodzenia adwokata za czynności podejmowane w ramach sprawowanej przez adwokata w postępowaniu karnym kurateli w stosunku do małoletniej pokrzywdzonej i świadczonej w tym zakresie pomocy prawnej, a zatem kwestii incydentalnej, którą ustawa procesowa nie pozostawia w sferze orzeczniczej Sądu Najwyższego (zob. postanowienia SN: z dnia 23 marca 2006 r., III KZ 8/06, OSNwSK 2006/1/637, z dnia 26 października 2007 r., V KZ 66/07, OSNwSK 2007/1/2404, z dnia 25 maja 2010 r. III KZ 38/10, OSNKW 2010/8/740).

W związku z tym właściwym do rozpoznania przedmiotowego zażalenia jest Sąd Apelacyjny w (...). Działa tu ogólna reguła, według której sąd właściwy do rozpoznania środka odwoławczego od orzeczenia merytorycznego właściwy jest również do rozpoznania zażalenia na zarządzenie o odmowie jego przyjęcia. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 26 listopada 2013 r., sygn. SK 33/12 (OTK-A 2013/8/124) wiąże zaskarżalność wydanych przez sąd odwoławczy postanowień w przedmiocie kosztów nieopłaconej przez strony pomocy prawnej udzielonej z urzędu z treścią art. 426 § 2 k.p.k. wskazując, że przepis ten w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 20 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 48, poz. 246), w zakresie, w jakim nie przewiduje możliwości zaskarżenia postanowienia w przedmiocie kosztów nieopłaconej przez strony pomocy prawnej udzielonej z

urzędu, zasądzonych po raz pierwszy przez sąd odwoławczy, jest niezgodny z art. 78 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Przyjęcie przez Trybunał Konstytucyjny, że przepis art. 426 § 2 k.p.k. w tym zakresie zawiera „niezamierzone pominięcie legislacyjne”, a zatem lukę techniczną (konstrukcyjną), a nie lukę pozorną (aksjologiczną), pozwala w drodze analogi na zastosowanie art. 426 § 2 k.p.k. w zakresie właściwości sądu odwoławczego. Oznacza to, że w analizowanej sytuacji procesowej przy odpowiednim zastosowaniu art. 426 § 2 k.p.k. w zw. z art. 466 § 1 i 2 k.p.k. właściwym do rozpoznania przedmiotowego zażalenia będzie Sąd Apelacyjny w (...) w ramach tzw. instancji poziomej.

Dlatego też należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.